

Kommunledningskontoret

Dnr KS 2020/265

Till Kommunstyrelsen

Miljöprogrammet 2022-2025

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige besluta att anta miljöprogrammet 2022-2025 för Vaggeryds kommun och att miljöprogrammets mål och åtgärder beaktas i budgeten för 2022-2025.

Kommunstyrelsens arbetsutskott godkänner förslag till svar på inkomna remissynpunkter.

Kommunstyrelsens arbetsutskott ger förslag på någon av följande utformning av strategi 4 kopplat till jordbruksmark på sidan 57 i miljöprogrammet:

- a) Kommunen är restriktiv till exploatering av jordbruksmark. I varje fall av exploatering av jordbruksmark ska en värdering av jordbruksmarkens brukningsvärde, naturvärde, kulturvärde och landskapsvärde kartläggas och redovisas som grund till beslut. Kommunen ska även ta hänsyn till möjlig landsbygdsutveckling och värna om äganderätten.
- b) Kommunen är restriktiv till exploatering av jordbruksmark. I varje fall av exploatering av jordbruksmark ska en värdering av jordbruksmarkens brukningsvärde, naturvärde, kulturvärde och landskapsvärde kartläggas och redovisas som grund till beslut. Kommunen ska även ta hänsyn till möjlig landsbygdsutveckling.

Sammanfattning av ärendet

Kommunledningskontoret fick i uppdrag av kommunstyrelsen 2021-02-10 att ta fram ett miljöprogram för 2022-2025. Arbetet med miljöprogrammet har letts av miljöstrateg vid kommunledningskontoret som tillsammans med representanter från alla förvaltningar och kommunala bolag har arbetat fram förslag till strategier, mål och åtgärder.

Miljöprogrammet 2022-2025 har varit på remiss vid två tillfällen (februari-mars samt juni-september) där nämnder, bolagsstyrelser, partigrupper, SÅM, medlemmar i natur- och miljörådet, målgruppen barn och unga samt allmänheten har getts möjlighet att lämna synpunkter på miljöprogrammet inriktning, ambitionsnivå och innehåll.

Efter den sista remissomgången har synpunkter bemötts och arbetats in i miljöprogrammet. Det råder politiska oenigheter kring utformningen av strategi 4 under avsnittet Strategier för hållbara gröna och blå miljöer, sidan 57 i miljöprogrammet. Kommunstyrelsens arbetsutskott bör under sammanträdet ge ett förslag till kommunstyrelsen hur strategi 4 om jordbruksmark ska utformas.

Kommunledningskontoret bedömer att miljöprogrammet 2022-2025 är redo för antagande av kommunfullmäktige.

Ärende

Bakgrund

Kommunledningskontoret fick i uppdrag av kommunstyrelsen 2021-02-10 att ta fram ett miljöprogram för 2022-2025. Den övergripande tidsplanen godkändes med tillägget att remiss av miljöprogrammet ska ske till partigrupperna i ett tidigt skede. Kommunledningskontoret har på KSAU:s sammanträde den 17 februari 2021 genomfört en första återkoppling på arbetet med fokus på omvärldsbevakning, vad som inkommit i medborgardialogerna samt förvaltningarnas synpunkter. Under mitten av mars till mitten av april har en första remiss av miljöprogrammet skickats till partigrupperna och medlemmar i natur- och miljörådet. Förankring av arbetet har även skett i kommunens ledningsgrupp samt med nyckelpersoner inom förvaltningarna och med näringslivschefen. Målgruppen barn och unga har via skolan erbjudits att inkomma med synpunkter på hur miljöprogrammet 2022-2025 ska utformas.

De inkomna synpunkterna togs omhand och utifrån synpunkterna från partigrupperna, natur- och miljörådet, elever i skolan, tidigare utförda medborgardialoger, omvärldsbevakning och avstämning med befintliga strategier i kommunen och länet utformade kommunledningskontoret ett förslag till strategier och mål för miljöprogrammet 2022-2025. Denna version av miljöprogrammet godkändes av KSAU 2021-05-19.

På KSAU:s sammanträde 2021-06-09 beslutades att miljöprogrammet skulle skickas på remiss till en bredare målgrupp bestående av SÅM, nämnder och bolagsstyrelser, partigrupper, målgruppen barn och unga, allmänheten och föreningar i natur- och miljörådet. Remisstiden sattes till 16 juni-15 september 2021.

De yttranden och synpunkter som inkom redovisas i bilagda handlingar tillsammans med förslag på hur synpunkterna ska bemötas. Alla ändringar jämfört med tidigare remissversion av miljöprogrammet är markerade med gul text i dokumentet "Miljöprogram 2022-2025 version till KSAU 20 oktober 2021".

Om strategi 4 - jordbruksmark

Det råder politisk oenighet om formuleringen av strategi 4 (jordbruksmark) under avsnittet Strategier för hållbara gröna och blå miljöer, sidan 57 i miljöprogrammet. Skrivningen om att värna äganderätten inkom i LRF:s remissyttrande i mars. Kommunledningskontorets förslag till svar som delgavs KSAU vid sammanträdet 2021-06-09 var följande: "Äganderätten ingår i regeringsformen som är en våra grundlagar. Av lagen framgår bland annat att ingen kan tvingas att avstå sin egendom till det allmänna eller till någon enskild genom expropriation eller liknande eller tåla att det allmänna inskränker användningen av mark eller byggnad utom när det krävs för att tillgodose angelägna allmänna intressen. Vaggeryds kommun anser inte att äganderätten bör tas upp som ett mål eller förtydligande i miljöprogrammet."

Vid KSAU:s sammanträde 2021-06-09 ändrades sista meningen till: "Vaggeryds kommun anser ändå att det är viktigt att äganderätten beaktas för att vi ska kunna ha en levande landsbygd. En formulering om äganderätten finns med i strategiförslag 4 under kapitlet hållbara gröna och blå miljöer i förslaget till miljöprogram. "

Socialdemokraterna inkom med ett remissyttrande 2021-09-15 där en av synpunkterna är att orden "och värna om äganderätten" ska utgå ur strategi 4 om jordbruksmark under avsnittet Hållbara gröna och blå miljöer på sidan 57 i miljöprogrammet.

Ekonomiska konsekvenser

Själva arbetet med att ta fram ett miljöprogram för 2022-2025 har inte fått några ekonomiska konsekvenser. Däremot kommer innehållet (mål och åtgärder) i miljöprogrammet resultera i att en budget behöver avsättas till att genomföra åtgärderna. I miljöprogrammet 2022-2025 framgår delvis vad åtgärderna uppskattas att kosta att genomföra. Nämnder och bolagsstyrelser behöver synliggöra kostnaderna i deras respektive budgetar.

Politiska mål och beslut kopplade till ärendet

Tidigare miljöprogram gäller för perioden 2018-2021 (2018-04-23 §062)

KSAU beslutade på sammanträdet 2021-01-20 att ge kommunledningskontoret i uppdrag att ta fram ett miljöprogram för 2022-2025 (KS 2020/265 §2).

KSAU beslutade på sammanträdet 2021-02-17 att miljöprogrammet skulle skickas på en första remiss till partigrupperna. (KS 2020/265 §38)

KSAU beslutade på sammanträdet 2021-05-19 att godkänna informationen och ställde sig bakom de prioriteringar, inriktningar och ambitionsnivåer gällande förslag på mål och strategier i remissversionen av miljöprogrammet 2022-2025. (KS 2020/265 §104)

KSAU beslutade på sammanträdet 2021-06-09 att miljöprogrammet skulle skickas på en andra remiss till berörda remissinstanser. (KS 2020/265 §124)

Agenda 2030

De globala målen för Agenda 2030 innehåller de tre hållbarhetsdimensionerna ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet. Den ekologiska hållbarhetsdimensionen och de mål som ingår där kan delvis jämföras med de nationella miljökvalitetsmål som finns i Sverige som kommunerna ska arbeta efter. Förslaget till miljöprogram 2022-2025 bidrar till att uppnå de globala målen Ingen hunger (2), God hälsa och välbefinnande (3), Rent vatten och sanitet för alla (6), Hållbar energi för alla (7), Hållbar industri, innovationer och infrastruktur (9), Hållbara städer och samhällen (11), Hållbar konsumtion och produktion (12), Bekämpa klimatförändringarna (13), Hav och marina resurser (14) samt Ekosystem och biologisk mångfald (15).

Samråd

Avstämningar inför arbetet med miljöprogrammet 2022-2025 har gjorts med representanter från alla förvaltningar och kommunala bolag. Alla nämnder och kommunala bolag har lämnat in ett remissyttrande.

Samråd har även skett med alla politiska partier, varav 6 partier har valt att lämna synpunkter i olika skeden av processen.

Samråd har skett med medlemmarna i natur- och miljörådet där tre föreningar har valt att lämna synpunkter.

Elever i skolan har erbjudits att delta i arbetet med att forma miljöprogrammet 2022-2025 och synpunkter har inkommit från Sörgårdsskolan 1C.

Samråd har skett med SÅM som valt att lämna synpunkter i remisskedet.

Uppföljning och utvärdering

Miljöprogrammets innehåll och hur arbetet fortskrider redovisas per delår och helår till kommunfullmäktige.

Förvaltningens helhetsbedömning

Kommunledningskontoret bedömer att miljöprogrammet 2022-2025 är väl genomarbetat och förankrat med berörda parter. Miljöprogrammet innehåller ambitiösa och tydliga mål och strategier. Förvaltningarna och remissinstanser har varit väl involverade i arbetet med framtagande av miljöprogrammet och nämnder och bolagsstyrelser ställer sig bakom miljöprogrammet i stort. Hänsyn har tagits till de synpunkter som inkommit i de fall det går. Kommunledningskontoret anser att miljöprogrammet 2022-2025 är klart för antagande av kommunfullmäktige.

Handlingar och bilagor som medföljer ärendet

Miljöprogrammet 2022-2025 version till KSAU 20 oktober 2021

Barn- och utbildningsnämndens yttrande, 2021-06-30, dnr BUN 2021/141

Miljö- och byggnämndens yttrande, 2021-08-31, dnr ALLM 2021/667

Kultur- och fritidsnämndens yttrande, 2021-09-02, dnr KFN 2021/060

Naturskyddsföreningens yttrande, 2021-09-11

Socialdemokraternas yttrande, 2021-09-14

Vaggeryds energis yttrande, 2021-09-15

SÅM:s yttrande, 2021-09-15

VSBo:s yttrande, 2021-09-15

Tekniska nämndens yttrande, 2021-09-17, dnr TN 2021/081

Socialnämndens yttrande, 2021-09-23, dnr SN 2021/101

Förslag på bemötande av synpunkter i remissomgång 2, 2021-10-06

Beslutet ska skickas till

Barn- och utbildningsnämnden
Miljö- och byggnämnden
Tekniska nämnden
Kultur- och fritidsnämnden
Socialnämnden
VSBo
VEAB
Miljöstrateg, kommunledningskontoret

Handläggare

Handläggare på ärendet Lina Larsson, miljöstrateg och ansvarig chef Torbjörn Åkerblad,
kanslichef